

DE VISSERIJ IN DE E.E.G.

Vervolg van vorige week

DE VRIJHEID VAN VESTIGING

De verwezenlijking van de Europese Economische Gemeenschap sluit in zich dat de onderdanen van een lidstaat zich vrij in de andere lidstaten kunnen vestigen. Het Verdrag voorziet dan ook maatregelen met het doel de diskriminaties inzake de beroepsuitoefeningsvoorwaarden geleidelijk op te heffen en de onderlinge erkenning van certificaten, diploma's en andere titels tot stand te brengen. Deze maatregelen zullen zowel voor de vennootschappen als voor de natuurlijke rechtspersonen van toepassing zijn.

Met het oog op de uitvoering van deze doelstellingen bepaalt het Verdrag van Rome dat de Ministerraad van de E.E.G. vóór het einde van de eerste etappe een algemeen programma tot verwezenlijking van de vrijheid van vestiging dient uit te werken. Het programma zal vervolgens aan de hand van richtlijnen, die eveneens door de Ministerraad worden uitgevaardigd, worden verwezenlijkt.

1. Het programma tot verwezenlijking van de vrijheid van vestiging

Het programma dat door de Ministerraad op 18 december 1961 werd goedgekeurd, voorziet een geleidelijke opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging over vier etappes. Ten overstaan van het visserijbedrijf moet het volgende tijdschema worden in acht genomen:

(a) Vóór 31 december 1963 zullen alle beperkingen inzake de groothandel in voedingswaren, waaronder de visgroothandel, opgeheven zijn. Deze beperkingen zijn inmiddels, na enige vertraging, opgeheven.

(b) Van 1 januari 1964 tot 31 december 1965 dienen de lidstaten alle belemmeringen voor de vervaardiging van viskonserven en conserven van andere zeeprodukten en voor de uitoefening van een viskleinhandel uitgezonderd leurhandel, af te schaffen.

(c) Tussen 1 januari 1966 en 31 december 1967 zullen de beperkingen voor de uitoefening van de visserij vanuit om het even welke haven van de E.E.G., ook in de territoriale wateren van de andere lidstaten, worden opgeschort.

(d) Vanaf de tijdspanne van 1 januari 1968 tot 31 december 1969 wordt eveneens de leurhandel in visserijprodukten vrijgegeven.

Zoals hoger werd aangehaald, vaardigt de Raad richtlijnen uit voor de uitvoering van het programma tot verwezenlijking van de vrijheid van vestiging.

Op 6 februari 1963 bracht het Europees Parlement gunstig advies uit over de richtlijnen betreffende het uitoefenen van beroepsactiviteiten en bemiddelingsactiviteiten in de groothandel. De richtlijnen omvatten vnl. voorschriften voor de diverse lidstaten inzake de ophef-

ping van diskriminaties, die o.m. ten overstaan van de handelaars van de overige E.E.G.-landen werden toegepast. De beperkingen moeten ten laatste op 31 december 1965 worden opgeheven.

2. De onderlinge erkenning van certificaten, diploma's en andere titels

Na de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging zal dus ieder onderdaan van een lidstaat zich in de overige E.E.G.-landen onder dezelfde voorwaarden als de ingezetenen kunnen vestigen. Deze vrijheid zal in de praktijk evenwel gemerd worden door beroepsuitoefeningsvoorwaarden, waarbij in de diverse lidstaten voor de uitoefening van bepaalde beroepen een certificaat, diploma of andere titel vereist wordt.

Teneinde deze moeilijkheid op te heffen, voorziet het Verdrag dan ook de onderlinge erkenning van certificaten, diploma's en andere titels.

Op 2 april 1963 heeft de Ministerraad een besluit uitgevaardigd, waarbij de beginselen voor deze onderlinge erkenning werden vastgelegd. De beginselen voorzien voornamelijk de toenadering van de verschillende opleidingsniveaus, een redelijke spreiding van de beroepen volgens de noodwendigheden van het bedrijfsleven in iedere lidstaat en in de Gemeenschap, de toegankelijkheid van de opleiding voor alle ingezetenen, enz...

E. HARMONISATIE VAN DE WETGEVINGEN VAN DE LIDSTATEN BETREFFENDE DE OMZETSBELASTINGEN

Artikel 100 van het Verdrag van Rome voorziet een aanpassing van de wetgeving van de lidstaten voor de gebieden waarop zij de verwezenlijking van de E.E.G. beïnvloedt. Artikel 101 bepaalt verder dat, indien deze wettelijke schikkingen de mededingingsvoorwaarden binnen de Gemeenschap vervalsen, de Commissie de betrokken lidstaten raadpleegt en de Raad richtlijnen kan uitvaardigen.

In toepassing van beide artikelen werd op 5 november 1962 aan de Raad een richtlijn tot harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot de omzetbelasting ter goedkeuring voorgelegd. Zij beoogt de vervanging van het kumulatief kaskadestelsel van omzetbelastingen, dat in 5 E.E.G.-landen (1) wordt toegepast.

(1) Namelijk, België, West-Duitsland, Italië, Luxemburg en Nederland.

Het kaskadestelsel is immers niet neutraal: het bevoordelt de ondernemingen, die verschillende opeenvolgende produktiestadia groeperen, terwijl anderzijds geen objectieve maatstaven voorhanden zijn voor de vaststelling van de compenserende overdrachtstaks bij de invoer en van de terugbetalingen bij de uitvoer. Hieruit volgt dat dit belastingstelsel de mededingingsvoorwaarden kan vervalsen.

De betrokken richtlijn voorziet dan ook de invoering in de genoemde landen van een taks op de toegevoegde waarde. Dit systeem wordt namelijk in Frankrijk toegepast en zou niet de diskriminerende werking van het kumulatief kaskadestelsel kennen.

De taks op de toegevoegde waarde zou de meerwaarde in de opeenvolgende stadia van de produktie tot en met de groothandel treffen. Op de omzet van de kleinhandel zou een speciale taks geheven worden.

De taks op de toegevoegde waarde zou in drie etappes worden ingevoerd. Tijdens de eerste etappe, die aanvangt op 1 januari 1963 en eindigt op 31 december 1966, zal het kumulatief kaskadestelsel door een forfaitaire taks vervangen worden. De tweede periode loopt tot einde van de overgangperiode (31 december 1969) en omvat de omschakeling van de forfaitaire taks in een taks op de toegevoegde waarde. Tijdens een derde etappe zullen de taksen op de toegevoegde waarde van de diverse lidstaten worden gelijkgeschakeld met het doel tot een gemeenschappelijk stelsel te komen. De timing en de uitvoeringsmodaliteiten voor de objectieven van de derde etappe zullen later worden uitgewerkt.

Voor de visserij zouden de maatregelen, die voor de eerste etappe voorzien werden, praktisch geen gevolgen hebben. De aanvoer en de invoer van visserijprodukten in België zijn immers aan forfaitaire overdrachtstaksen onderworpen. Tijdens de tweede etappe (1 januari 1967 tot 31 december 1969), zal dit forfaitair stelsel door taksen op de toegevoegde waarde worden vervangen. Over de hoogte van deze taksen, vnl. na de gelijkgeschakeling tijdens de derde etappe, kunnen momenteel nog geen aanwijzingen worden gegeven.

F. UITBOUW VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID

Het Verdrag van Rome omvat, naast de uitbouw van een gemeenschappelijke markt voor landbouwprodukten, ook een gemeenschappelijk landbouwbeleid. De doelstellingen van dit beleid bestaan in de verhoging van de produktiviteit in de landbouwsector, verschaffing van een redelijke levensstandaard aan de personen, die in de betrokken sector werkzaam zijn en de bevoorrading van de verbruikers aan redelijke prijzen.

Het Verdrag voorziet o.m. dat de gemeenschappelijke politiek tijdens een conferentie van de lidstaten moet worden uitgewerkt. Voor diverse landbouwprodukten werd op deze wijze reeds een gemeenschappelijk beleid ingevoerd.

Voor de visserij, die eveneens onder de landbouw wordt gerekend, greep tot nog toe geen bijeenkomst plaats. In de loop van de eerste semester van 1964 zou evenwel een conferentie worden gehouden. Deze tijdspanne is inmiddels verstreken zonder dat men tastbare

vorderingen blijkt te hebben gemaakt.

De vorm die de gemeenschappelijke politiek voor de visserij zal aannemen, kan momenteel nog niet worden voorzien. Het Verdrag vermeldt drie mogelijkheden:

(1) De invoering van gemeenschappelijke regels inzake mededinging;

(2) De verplichte coördinatie van de verschillende nationale marktorganisaties; of

(3) Een Europese marktorganisatie.

Men mag dus verwachten dat tijdens de conferentie naar een oplossing zal worden gestreefd voor de problemen inzake produktie en afzet.

Voor wat de produktie betreft zou vooral aandacht worden besteed aan de kenmerken en de evolutie van de produktie, de visgronden en de visserijgrenzen, vloot en structuur, sociale problemen en overheidspolitiek.

Voor wat betreft de afzetproblemen zouden de kenmerken en de structuur van de markt voor verse en bewerkte visserijprodukten, de bevoorradingsbronnen en de marktbehoeften, de industrie en de verwerking, het vervoer, de invoerregimes en de overheidspolitiek behandeld worden.

De voorgestelde oplossingen zouden tenslotte leiden tot de afschaffing van elke diskriminatie tussen producenten en/of verbruikers.

§ 2. VERHOUDING TUSSEN DE E.E.G. EN DERDE LANDEN

De Europese Economische Gemeenschap heeft sinds zijn oprichting, vnl. wegens economische redenen, een sterke aantrekkingskracht op bepaalde landen uitgeoefend. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen de landen waarmee reeds een associatieakkoord werd afgesloten, de betrekkingen met de E.V.A.-landen en de onderhandelingen in het kader van de G.A.T.T. (1).

(1) General Agreement on Tariffs and Trade.

A. De geassocieerde landen.

De E.E.G. heeft momenteel reeds een associatieverdrag afgesloten met Griekenland. Met Afrikaanse landen en met Turkije werd een associatieakkoord bereikt (1). Met Algerië, Marokko en Tunesië worden momenteel voorbereidende besprekingen gevoerd.

1. Griekenland.

Op 1 november 1962 trad tussen Griekenland en de E.E.G. een associatieverdrag in werking. Dit verdrag voorziet de uitbouw van een douaneunie tijdens een overgangperiode van 12 jaar.

Naast de vrijmaking van het handelsverkeer, bevat het verdrag ook speciale beschikkingen voor landbouw- en visserijprodukten.

Momenteel wordt de invoer van visserijprodukten in België uit Griekenland nog aan het algemeen

tarief onderworpen (2), terwijl voor de periode van 1 november 1962 tot 31 december 1963 een contingent van 176 T verse zeevis (211 T in 1964) aan Griekenland werd toegekend.

2. De Afrikaanse gebieden.

De associatie tussen de E.E.G. en bepaalde Afrikaanse landen is reeds van kracht sedert 1 januari 1958. De associatie beoogt het bevorderen van de economische en sociale ontwikkeling van deze landen en het tot stand brengen van nauwe economische betrekkingen tussen de kontrakterende partijen.

De uitvoeringen van de bepalingen van de associatie werd voor de eerste 5 jaar, nl. van 1 januari 1958 tot einde 1962, geregeld door een toepassingsovereenkomst. Vóór het verstrijken van deze termijn zou een nieuwe toepassingsovereenkomst worden uitgewerkt. Hierbij stuitte men evenwel op verschillende moeilijkheden, waaronder het verwerven van de onafhankelijkheid door de meeste van deze gebieden en de wrijvingen in de schoot van de E.E.G. ten gevolge van het afbreken van de onderhandelingen met Groot-Brittannië.

Einde december 1962 werd uiteindelijk de tekst van een nieuwe associatieovereenkomst door de E.E.G.-landen en 18 Afrikaanse staten (3) goedgekeurd. Na ratificatie door de onderscheiden nationale parlementen werd de nieuwe overeenkomst op 20 juli 1963 te Saoende (Kameroen) uiteindelijk ondertekend en is zij van kracht geworden.

De nieuwe overeenkomst omvat bepalingen inzake handelspolitiek en financiële hulp en regelingen van institutionele aard (4). De inhoud wordt hier onder nader ontled. Vervolgens wordt het belang van de betrokken landen voor België inzake de buitenlandse handel in visserijproducten nagegaan.

(1) Met Iran en Israël werd een handelsakkoord bereikt.

(2) Zie tabel 2.

(3) Deze staten zijn: Burundi, Centraal-Afrikaanse Republiek, Dahomey, Gabon, Ivoorkust, Kameroen, Kongo (Brazzaville), Kongo (Leopoldstad), Madagascari, Mali, Mauritanië, Niger, Opper-Volta, Roenda, Senegal, Somalia, Tsjad en Togo. Aanvraag om associatie: Uganda, Tanganika en Kenia (enkel handelspolitiek, geen institutionele of financiële overeenkomst), uit Nordsee - Zeitung, 23 november 1963.

(4) Euromarkti-Nieuws 1963, N. Samson N.V., Alphen aan den Rijn.

a. Handelspolitiek tussen de Afrikaanse landen en de E.E.G.

Op handelspolitiek gebied regelt de overeenkomst de afschaffing van de douanerechten en de kwantitatieve beperkingen tussen de E.E.G. en de Afrikaanse landen, terwijl een onderlinge raadpleging inzake de gemeenschappelijke landbouwpolitiek en het extern handelsbeleid voorzien werd.

(1) Afbraak van de douanerechten
De douanerechten op de invoer uit de Afrikaanse landen in de

E.E.G. zullen aan hetzelfde ritme als de binnenrechten van de Gemeenschap worden afgebroken. Voor de produkten waarvan de invoer in de E.E.G. voor de betrokken Afrikaanse landen bijzonder belangrijk is, werden de rechten bij het in werking treden van de nieuwe overeenkomst volledig opgeheven. Anderzijds wordt ten overstaan van de niet-geassocieerde Afrikaanse landen het buitentarief toegepast.

De Afrikaanse landen zullen de E.E.G.-landen op dezelfde voet als het moederland behandelen. Zij zullen bovendien de rechten bij de invoer uit de E.E.G. jaarlijks met 15 % verminderen. Bij marktstoornissen kunnen evenwel de betrokken rechten worden gehandhaafd of terug verhoogd.

(2) Opheffing van de contingenten

De E.E.G.-landen zullen de contingenten ten overstaan van de Afrikaanse landen overeenkomstig de interne regels van het Verdrag van Rome opheffen.

De Afrikaanse landen dienen de contingenten ten overstaan van de E.E.G. binnen een tijdsperiode van vier jaar af te schaffen. Bij marktstoornissen kunnen de contingenten gehandhaafd of verlaagd worden.

(3) Onderlinge raadpleging

De overeenkomst schrijft eveneens voor dat de E.E.G. bij het uitwerken van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek de Afrikaanse landen dient te **raadplegen**, terwijl de betrokken partijen elkaar ook bij eventuele wijzigingen van hun handelspolitiek zullen consulteren.

b. De financiële hulp aan de Afrikaanse landen.

De financiële hulp aan de Afrikaanse landen heeft tot doel de minder ontwikkelde economie van de betrokken gebieden vlug en rationeel te ontplooiën. De hulpverlening omvat het toekennen van voordelige leningen en giften.

In totaal beschikt men over \$ 800 mln, waarvan \$ 730 mln door het Ontwikkelingsfonds en \$ 70 mln door de Europese Investeringsbank worden verstrekt.

De gelden van het Ontwikkelingsfonds worden vooral onder vorm van giften besteed. Hiervan zal o.m. \$ 230 mln worden aangewend voor produktiesteun met het doel de produktieprijzen van de betrokken landen aan de wereldmarktprijzen aan te passen. Bij wijze van proef zullen ook leningen tegen voordelige voorwaarden worden verstrekt.

De beschikbare middelen van de Europese Investeringsbank worden onder de vorm van leningen tegen lage rentevoet toegekend.

c. Regelingen van institutionele aard.

De overeenkomst houdt eveneens de oprichting in van een associatieraad en een jaarlijkse parlementaire konferentie. De beide partijen zijn in deze instellingen op paritaire wijze vertegenwoordigd en staan dus, afgezien van hun ekono-

mische sterkte of politieke betekenis, op voet van gelijkheid.

d. Belang van de Afrikaanse landen voor de Belgische visserij en gevolgen van de overeenkomst.

België betreft nagenoeg geen visserijproducten uit de geassocieerde Afrikaanse landen, terwijl voor de uitvoer naar deze gebieden enkel Kongo (Leopoldstad) en Kongo (Brazzaville) van betekenis zijn. Voor de beide staten worden achtereenvolgens de Belgische uitvoer van visserijproducten, hun handelspolitiek en de gevolgen van het associatieverdrag nagegaan.

(1) Kongo (Leopoldstad)

(i) Invoer van visserijproducten uit België

In 1962 werden door de voormalige Belgische kolonie 4,6 mln kg of 93,9 mln F zeevisserijproducten uit België ingevoerd. Deze cijfers vertegenwoordigen respectievelijk 27,4 % en 27,7 % van de Belgische uitvoer van visserijproducten. Er werd voornamelijk gedroogde en/of gezouten vis en in mindere mate haringkonserven aangekocht.

(ii) Handelspolitiek inzake visserijproducten

De handelspolitiek voor zeevisserijproducten van Kongo (Leopoldstad) is betrekkelijk vrij: de invoer van visserijproducten is in principe niet gebonden aan kwantitatieve restricties. Slechts voor schaal- en weekdieren en conserven van schaal- en weekdieren worden geen vergunningen verstrekt. Voor de overige produkten wordt evenwel maandelijks in verhouding tot de beschikbare deviezen een in-voerquota toegekend.

Ook worden, met uitzondering voor viskonserven (18 %), geen douanerechten geheven.

Tenslotte kan worden vermeld dat op de waarde van alle ingevoerde goederen een statistisch recht van 1 0/00 wordt geheven.

(iii) Gevolgen van het associatieverdrag.

De toepassing van de associatieovereenkomst zal voor de E.E.G.-landen enkel gevolgen hebben voor de invoer in Kongo van viskonserven. Het recht van 18 % op deze produktie zal immers jaarlijk met 15 % verminderd worden. Deze preferentiële positie ten overstaan van derde landen zou de Belgische uitvoer van viskonserven naar het betrokken land kunnen bevorderen.

(2) Kongo (Brazzaville)

(i) Invoer van visserijproducten uit België

De aankopen van visserijproducten in België beliepen in 1962 99 T of 1,9 mln F. Dit bedrag was, zoals voor Kongo (Leopoldstad), in hoofdzaak uit gedroogde en/of gezouten vis en haringkonserven samengesteld.

(ii) Handelspolitiek inzake visserijproducten

De invoer van visserijproducten in Kongo (Brazzaville) is onderworpen aan douanerechten en aan een globaal contingent.

De douanerechten kunnen in tabel 6 worden afgelezen:

De invoer van verse zeevis is vrij. Op gerookte, gedroogde of gezouten vis wordt 6 % geheven; kabeljauw, inclusief klipvis en heilbot, onder andere vorm dan filets, en « overige » gezouten, gedroogde of gerookte vis zijn evenmin aan heffingen onderworpen. Schaal- en weekdieren, vers of in conserven, betalen 12 %, terwijl de import van viskonserven, uitgezonderd sardines en zalmachtigen (6 %) en kaviaar en -surrogaten (20 %) aan een recht van 9 % onderworpen is.

Tabel 6 — Douanerechten voor de invoer van visserijproducten in Kongo (Brazzaville) (a)

Visserijproducten	Zeevis, vers, gekoeld of bevroren	Rechten in Pct ad valorem
03.01	Gerookte, gedroogde of gezouten vis	vrij
0.02	Haring	
A.	Kabeljauw, inclusief klipvis en heilbot, in filets	6 %
B.	Kabeljauw, inclusief klipvis, en heilbot, in andere vorm dan filets	6 %
C.	Sardines	
D.	Overige, in hermetische verpakking	vrij
E.	Overige	6 %
F.	Schaal- en weekdieren	6 %
03.03	Viskonserven	vrij
16.04	Kaviaar en -surrogaten	12 %
16.04	Overige conserven, in hermetische verpakking	20 %
A.	1. Sardines en zalmachtigen	
B.	2. Andere	
	Konserven van schaal- en weekdieren	9 %
	... ..	6 %
16.05	(a) Bron: Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel.	12 %